

Grevillea

GREVILLEA brachystachya

El gènere Grevillea

Les Grevíl·lees, que pertanyen a la família de les Proteaceae, són plantes llenyoses endèmiques d'Austràlia, tot i que dues espècies australianes, la *G. glauca* i la *G. bayleiana*, es troben també a Papua Nova Guinea. Hi ha una espècie, la *G. papuana*, que és endèmica de Papua Nova Guinea; una altra, la *G. elbertii*, es troba a les Cèlebes, i tres espècies, la *G. exul*, la *G. gillivrally* i la *G. meisneri* viuen a Nova Caledònia.

No hi ha consens sobre el nombre d'espècies, subespècies, varietats i cultivars que constitueixen el gènere.

El nombre d'espècies que se cita habitualment oscil·la entre 250 i 300. A aquest nombre d'espècies botàniques s'hi han d'afegir els híbrids naturals i els procedents de la pràctica viverística, que sumen diverses centenes, així com els cultivars més coneguts.

La mida pot anar des d'arbustos entapissants fins a arbres de gran port, passant per arbustos de totes les mides.

El fullatge de les Grevíl·lees és tan atractiu i divers com el gènere en si. Poden trobar-se des de fulles petites, aciculars, de tacte lleugerament punxós fins a grans fulles lobulades, pinades o bipinades i finament dividides d'aparença plomosa (com en el cas de la *G. robusta*).

A l'igual que moltes plantes australianes, malgrat que pugui trobar-se fulles de color verd fosc en moltes espècies, el color predominant de la fulla és el verd grisós o verd clar i n'hi ha algunes que presenten un toment blanquinós en el revers.

El género Grevillea

Las Grevilleas, que pertenecen a la familia de las Proteaceae, son plantas leñosas endémicas de Australia, aunque dos especies australianas, *G. glauca* y *G. bayleiana* se encuentran también en Papua Nueva Guinea. Otra especie, *G. papuana*, es endémica de Papua Nueva Guinea. Una especie, *G. elbertii* se encuentra en las Célebes, y tres especies, *G. exul*, *G. gillivrally* y *G. meisneri* viven en Nueva Caledonia.

No hay consenso acerca del número de especies, subespecies, variedades y cultivares que constituyen el género.

El número de especies que se cita habitualmente oscila entre 250 y 300. A este número de especies botánicas hay que añadir los híbridos naturales y los procedentes de la práctica viverística, que suman varios cientos, así como los cultivares más conocidos.

Su talla varía desde arbustos tapizantes hasta árboles de gran porte, pasando por arbustos de todos los tamaños.

El follaje de las Grevilleas es tan llamativo y diverso como el género en sí mismo, distinguiéndose desde hojas pequeñas, aciculares, de tacto ligeramente punzante hasta grandes hojas lobuladas, pinadas o bipinadas y finamente divididas (como en el caso de *G. robusta*) de apariencia plumosa.

Al igual que muchas plantas australianas, aunque puedan encontrarse hojas de color verde oscuro en muchas especies, el color predominante de la hoja es el verde grisáceo o verde claro, presentando algunas un tomento blanquecino en el envés.

The genus Grevillea

The Grevilleas, which are members of the Protea family (Proteaceae), are endemic woody plants from Australia, although two Australian species, *G. glauca* and *G. bayleiana*, are also found in Papua New Guinea. There is one species, *G. papuana* which is endemic from Papua New Guinea, another one, *G. elbertii*, is found in Celebes and three other species, *G. exul*, *G. gillivrally* and *G. meisneri* occur in New Caledonia.

There is no consensus about the number of species, subspecies, varieties and cultivars that constitute the genus.

The number of species that are usually quoted fluctuates between 250 and 300. To this number of botanical species we must add the natural hybrids and the ones coming from the nursery practice, which are hundreds as well as the best known cultivars.

Most Grevilleas are small to medium shrubs, but some are prostrate and a few can become large trees.

The leaf forms of Grevilleas are very attractive and diverse. We may find small needle-like leaves with a sharp point, big lobed leaves, pinnate or bipinnate leaves resembling a feather (like *G. robusta*).

As many other Australian plants, greyish-green or light green leaves predominate over dark green ones and some show a dense covering of whitish hairs on the underside surface.

GREVILLEA crithmifolia

Les flors es presenten agrupades en inflorescències de colors variats, des del vermell fins al taronja passant pel groc, i pels tons, en general, suaus. Juntament amb el port i el fullatge, constitueixen un dels grans atractius d'aquest gènere, que pot considerar-se com de plantes de flor.

La floració té lloc principalment des de finals d'hivern i fins a principis de primavera, tot i que hi ha espècies i/o cultivars que poden, excepcionalment, trobar-se en floració a l'estiu, a la tardor o fins i tot gairebé ininterrompidament durant tot l'any.

Les flors individuals són tubulars, petites (de dos a cinc centímetres de longitud) i amb una arquitectura molt diferent de la de les flors utilitzades en jardineria a Occident, cosa que les fa molt atractives. El tret més característic és la presència d'un pistil llarg i corbat que emergeix com una antena del cos central de la flor individual, a l'igual que els estams. No tenen pètals en el sentit estricte del terme botànic. La disposició de les flors en les inflorescències en què s'agrupen (en nombre de fins a una centena) sobre la planta presenta formes variades.

Una classificació típica dóna tres tipus d'inflorescències:

Flors tipus aranya: els pistils corbats parteixen d'un nucli central i s'escampen radialment, en forma d'aranya.

Flors de tipus raspall de dents: les flors es col-loquen en un sol costat de la inflorescència.

Flors de tipus brotxa.

Las flores se presentan agrupadas en inflorescencias de colores variados, desde el rojo hasta el naranja, pasando por amarillo, albaricoque y tonos, en general, suaves y constituyen, junto con su porte y follaje, uno de los grandes atractivos de este género, que puede ser considerado como de plantas de flor.

La floración tiene lugar principalmente desde finales de invierno hasta principios de primavera, aunque existen especies y/o cultivares que pueden, excepcionalmente, encontrarse en floración en verano, en otoño o incluso casi ininterrumpidamente a lo largo del año.

Las flores individuales son tubulares, de pequeño tamaño (de dos a cinco centímetros de longitud) y con una arquitectura muy distinta de la de las flores empleadas en jardinería en Occidente, lo que las hace muy atractivas. Su rasgo más característico es la presencia de un pistilo largo y curvado que emerge como una antena del cuerpo central de la flor individual, al igual que los estambres. No tienen pétalos, en el sentido estricto del término botánico. La disposición de las flores en las inflorescencias en las que se agrupan (en número de hasta un centenar) sobre la planta presenta formas variadas.

Una clasificación típica da tres tipos de inflorescencias:

Flores tipo araña: los pistilos curvados se disponen en principio partiendo de un núcleo central, radialmente, en forma de araña.

Flores de tipo cepillo de dientes: las flores se disponen en un solo lado de la inflorescencia.

Flores tipo brocha.

The flowers of Grevillea species appear in clusters (inflorescences) of a great variety of colours, ranging from red to orange or yellow. In general they present soft tones and together with the leaves and shape they constitute one of the great attractions of this genus.

Late winter to early spring is the peak flowering period, although some species and/or cultivars can be seen in flower in summer or autumn or even throughout the year.

The individual flowers are tubular and small (from two to five centimetres long). Their architecture is very different from the flowers used in Occidental gardening which makes them very attractive. The most characteristic feature is its long and rounded pistil which, like stamen do, emerges like an antenna from the central body of each individual flower. There are no petals in the strict sense of the botanical word. The inflorescences can be quite variable in arrangement (up to 100 individuals) but there are three commonly recognised categories of inflorescence:

***Spider flower arrangement,** in which the flower pistils arise from a rounded inflorescence like the legs of a spider.*

***Toothbrush arrangement,** in which the individual flowers are grouped into a short inflorescence along one side of the floral axis.*

Brush shape arrangement.

Les flors es pol·linitzen, en el seu ambient natural, mitjançant aus i petits mamífers consumidors de pol·len, i aquest és un dels atractius d'aquestes plantes en el lloc d'origen, ja que atrauen la fauna local als jardins. En absència d'aquests agents pol·linitzadors, com és el cas dels jardins europeus, no hi haurà ni fruits ni llavors. Els fruits, a l'igual que les inflorescències de les quals procedeixen, són molt variables en la forma i poden ser molt ornamentals, amb coloracions vistoses. El fruit és un fol·licle tipus beina o llegum, amb parets primes, en ocasions coriàcies i més rarament llenyoses, que alberga una o dues llavors planes proveïdes en ocasions d'una ala membranosa que afavoreix la dispersió. Les llavors s'alliberen quan arriben a la maduresa.

Des del punt de vista fisiològic, les característiques més notables d'aquestes plantes són l'elevada resistència a la sequera i la capacitat que tenen per prosperar en sòls secs i pobres.

D'altra banda, la seva capacitat per habitatjar sòls amb un contingut molt baix en elements nutritius fa que, de fet, necessitin evitar els sòls fèrtils i, en general, l'aportació d'adobs fosfòrics. Les exigències ecològiques es limiten a exposicions assolellades, ventilades i ben obertes i a sòls àcids molt ben drenats.

Las flores son polinizadas en su ambiente natural por aves y pequeños mamíferos consumidores de polen, constituyendo este hecho uno de los atractivos de estas plantas en sus lugares de origen, al atraer a la fauna local a los jardines. En ausencia de tales agentes polinizadores, caso de los jardines europeos, no son de esperar frutos ni semillas. Los frutos, al igual que las inflorescencias de los que proceden, son muy variables en sus formas y pueden ser muy ornamentales, con coloraciones vistosas. El fruto es un folículo tipo vaina o legumbre, con paredes delgadas, en ocasiones, coriáceas y más raramente leñosas, que alberga una o dos semillas planas provistas en ocasiones de una ala membranosa que favorece su dispersión. Las semillas son liberadas en su madurez.

Desde el punto de vista fisiológico, las características más notables de estas plantas son su elevada resistencia a la sequía y su capacidad de prosperar en suelos secos y pobres.

La otra cara de la moneda de su capacidad de habitatjar suelos con un muy bajo contenido en elementos nutritivos es que necesitan de hecho evitar los suelos fértiles y, en general, la aportación de abonos fosfóricos. Sus exigencias ecológicas se limitan a exposiciones lo más soleadas, ventiladas y abiertas posibles y a suelos ácidos muy bien drenados.

The flowers are pollinated, in their natural environment, by birds and small mammals who eat pollen. Therefore, these plants are of interest in their place of origin since they attract the local fauna to the gardens. In absence of these pollinator agents, as is the case in the European gardens, no fruits nor seeds will be produced. Like inflorescences, fruits are very diverse in shape and can be very ornamental, with conspicuous colours. The fruit is a follicle of a pod kind with thin, sometimes coriaceous, and rarely woody walls, which contains one or two flat seeds that sometimes have a papery wing to allow them to be distributed by the wind. The pods open when the seeds are mature.

From a physiological point of view, the most outstanding features of these plants are their high resistance to dryness and their capacity to develop in dry poor soils.

However, their ability to live in nutrient-deficient soils means that the plants can be adversely affected by rich soils and, in general, by fertilisers, particularly phosphorus. All species perform best in sunny, ventilated and open air ambience and well-drained and acidic soils.

El millor moment per plantar és a la tardor, sobretot si el clima del lloc és clarament mediterrani, ja que si la plantem aviat, la grevílea pot reorganitzar el sistema radicular, colonitzar el substrat del voltant i aprofitar la humitat de les pluges de l'època per preparar-se per a l'estació seca.

Un cop establertes, les plantes joves no necessiten de cap altre reg que la pluja. Tanmateix, el primer o els dos primers anys de plantació poden regar-se; el reg haurà de ser espaiat en el temps i generós d'aigua.

Pel que fa a l'adob, tenint en compte la frugalitat d'aquestes plantes i l'aversió als sòls fèrtils, no cal utilitzar fertilitzants de cap tipus.

El mejor momento para realizar la plantación es en otoño, sobremanera si la ubicación es de clima netamente mediterráneo, debido a que con una plantación temprana se permite que la joven planta reorganice su sistema radicular y colonice el sustrato circundante, aprovechando la humedad de la precipitación invernal, para prepararse para la estación seca.

Aunque una vez establecidas las jóvenes plantas no precisan de más riego que la lluvia, el primer o los primeros dos años de plantación agradecerán algún riego, que preferiblemente será espaciado en el tiempo y generoso con el agua.

En lo que respecta al abonado, considerando la frugalidad de estas plantas y su aversión a los suelos fértiles, no es necesaria la aplicación de fertilizantes de ningún tipo.

The best moment for sewing is in autumn, specially in areas with Mediterranean climate. If we sew early, grevillea can organise its root system and conquer the surrounding substratum and use the humidity of the season's rain to be prepared for the dry season.

Once established, young plants will not need extra watering. Rain will be enough. However, they can be watered during the first year or the first and second year after sewing. Watering must not be frequent but generous.

Because of their frugality and their strong dislike to rich soils, no fertilisers must be used at all.

Si els fem servir s'han d'utilitzar productes d'alliberació lenta, amb un contingut en fòsfor molt baix, preferiblement a la primavera i amb un sòl sense sequera.

L'aplicació de productes orgànics i la conservació de la capa pròpia de residus (fulles, restes de flors...) que la planta va generant a sota proporcionen, després de la mineralització, elements nutritius al ritme i en proporcions adequades que alhora protegeixen la capa superficial del sòl de la dessecació i controlen les males herbes.

El sistema radicular de les Grevíl·lees és superficial i sensible als danys i lesions físiques, això impedeix l'escarda mecànica o el treball dels peus.

La poda es fa a l'estiu, després de la floració i és molt recomanable, a més de per donar forma a la planta, per estimular la ramificació i la floració a l'any següent. La intensitat de la poda varia segons el tipus de flor de l'espècie. Les espècies amb floracions en inflorescència del tipus brotxa poden podar-se amb més força que les espècies amb flors de tipus aranya. En general, la poda consisteix en l'eliminació i/o escurçament dels brots que ja han florit en una longitud variable, que oscil·la -segons els autors- des de 10 o 15 centímetres fins a un terç de la seva longitud.

En el caso de utilizarlos han de emplearse productos de liberación lenta, con un muy bajo contenido en fósforo, preferiblemente en primavera y con el suelo sin sequía.

La aplicación de productos orgánicos y la conservación de la propia capa de residuos (hojas, restos de flores,...) que la planta va generando debajo de ella pueden proporcionar, tras su mineralización, elementos nutritivos al ritmo y proporciones debidas a la vez que protegen la capa superficial del suelo de la desecación y controlan las malas hierbas.

El sistema radicular de las Grevilleas es superficial y sensible a los daños y lesiones físicas lo que impide la escarda mecánica o el laboreo de los pies.

La poda se realiza en verano tras la floración y es altamente recomendable, aparte de para dar forma a la planta, para estimular la ramificación y la floración del siguiente año. La intensidad de la poda varía dependiendo del tipo de flor de la especie. Las especies con floraciones en inflorescencia del tipo brocha pueden podarse más fuertemente que las especies con flores tipo araña. En general la poda consiste en la eliminación y/o acortamiento de los brotes ya florecidos en una longitud variable, que oscila según los autores, desde 10 a 15 centímetros hasta un tercio de la longitud de los mismos.

If we use them we must use slow-release products with a low content in phosphorus. The best season is spring and in a non-drought soil.

The use of organic products and its own residue layer (leaves, flowers...) will supply, after mineralisation, the necessary nutrients in the adequate quantity and proportion to protect the upper layer from desiccation and weeds.

Grevilleas' root system is superficial and sensitive to physical damages, therefore mechanical weeding or feet work are not recommended.

Pruning must be done in summer, after flowering and is strongly recommended, not only for giving shape to the plant but also to promote branching and next year flowering. Pruning intensity may vary depending on the kind of flower. Brush shape inflorescence species will respond better to strong pruning than spider shape inflorescence species. In general terms, pruning consists in cutting the already flowered buds in a variable length that goes, depending on the authors, from 10 or 15 centimetres to one-third of its length.

Les Grevíl·lees no tenen plagues ni malalties importants. Si s'observa la presència d'algun paràsit local que calgui erradicar, n'hi haurà prou amb utilitzar les matèries actives i productes fitosanitaris habituals. En sòls calents i humits es poden veure afectades per la *Phitophthora*, per tant la millor prevenció serà evitar aquest tipus de sòls. En sòls no prou àcids o clarament bàsics, les plantes poden patir clorosi, que es pot corregir amb aplicacions de quelats o de sulfat de ferro en l'aigua de reg o mitjançant polvoritzacions foliars.

Las Grevilleas no tienen plagas ni enfermedades de consideración. En el caso de observar la presencia de algún parásito local que sea necesario erradicar las materias activas y los productos fitosanitarios habituales son suficientes. En suelos calientes y húmedos pueden verse afectadas por *Phitophthora*, por lo que la mejor prevención consistirá en evitar esos suelos. En suelos no suficientemente ácidos o bien netamente básicos las plantas pueden sufrir clorosis, que debería ser corregida con aplicaciones de quelatos o sulfato de hierro en el agua de riego o mediante pulverizaciones foliares.

*There are few serious pests that attack Grevilleas. If local parasites appear, active agents and common phytosanitary products will be suitable. In warm wet soils grevilleas can be attacked by *Phytophthora*, so it is better to avoid this kind of soils. In soils that are not acidic enough or in clearly basic soils, the plants can suffer chlorosis. Application of chelates or sulphate of iron in the irrigation water or through spraying on the leaves will be a solution.*

A la naturalesa, tot i que algunes espècies després de la destrucció de la part aèria per un dany mecànic o pel foc poden treure rebrots basals epicòrmics i reconstruir l'arbust o arbre, en general les Grevil·lees es reproduueixen per via sexual, és a dir, per llavor.

En els vivers, la reproducció es realitza per llavor, esqueix o empelt.

En casos aïllats s'han obtingut algunes espècies per micropropagació. La llavor s'allibera cada any, per la qual cosa s'han de vigilar els fruits per recollir-la abans que s'obri. Normalment se sol sotmetre a algun tipus d'escarificació i després a la pregerminació.

L'escarificació es pot fer de manera mecànica, anant en compte per no fer malbé l'embrió, o per mitjans físics, amb aigua calenta. La sembra ha de ser sempre superficial (no més de 5 mil·límetres de fondària), a la tardor i sobre un substrat normal per a planters d'arbres i arbusts, potser una mica més drenants que de costum (és a dir, amb una mica més de sorra de sílice). La temperatura òptima de germinació és entre 16 i 21 °C. De vegades, ja sigui per manca de llavors (en jardins europeus) o per la dificultat de germinació o perquè les plantes obtingudes vegetativament floreixen abans, la multiplicació es duu a terme mitjançant esqueix.

En la naturalesa, aunque algunas especies pueden, tras la destrucción de la parte aerea por un daño mecánico o por el fuego, emitir rebrotes basales epicórmicos y reconstruir el arbusto o árbol, en general las Grevilleas se reproducen por vía sexual, esto es por semilla.

En los viveros la reproducción se realiza por semilla, esqueje e injerto.

Marginalmente en algunas especies se han obtenido plantas por micropagación. La semilla es liberada todos los años, por lo que hay que vigilar los frutos para recogerla previamente a su apertura, y suele ser sometida a algún tipo de escarificación seguida de pregerminación.

La escarificación puede realizarse de forma mecánica, con cuidado de no dañar el embrión o por medios físicos, con agua caliente. La siembra, siempre superficial (no más hondo de 5 milímetros) se realiza en otoño, sobre el sustrato normal para semilleros de árboles y arbusto, quizá un poco más drenante de lo normal, esto es, con un poco más de arena de sílice. La temperatura óptima de germinación está entre 16 y 21°C. En ocasiones ya sea por la falta de semilla (jardines europeos) o lo dificultoso de su germinación, ya sea porque las plantas obtenidas vegetativamente florecen antes, la multiplicación se lleva a cabo por esqueje.

Although some species can be regenerated from lignotubers or epicormic buds and the tree or shrub reconstructed after a fire or mechanical damage, most rely on seed germination for their continued survival.

In nurseries grevilleas are propagated by seed, cuttings or grafting.

In some isolated cases, species have been propagated by micropropagation. As seed is shed annually, plants need to be kept under observation and seed capsules collected when they first begin to open. To assist germination, scarification and a variety of seed pre-treatments can be used.

Scarification can be done by mechanical means (done with care to avoid damage to the embryo) or by physical means pouring hot water. Seed must be sown in well-drained normal seed raising mixes for tree and bush plant bases not deeper than 5 mm, and are best sown in autumn. Optimal germination temperature is between 16 and 21°C. Sometimes, propagation is done from cuttings because of both the scarcity of seed (in European gardens) and problems in germination. In addition, cutting-grown plants will usually flower at an earlier age than seedlings.

Els esqueixos, de taló o convencionals, tenen entre set i deu centímetres de longitud, s'hormonen, se sotmeten a lesions basals i s'insereixen en un substrat tipus d'arrelament per a ericàcies de la meitat a dues terceres parts de la seva longitud. Una bona època és la primavera, cap al maig. En aquesta època, l'arrelament es pot fer en uns dos mesos.

L'empelt es pot fer utilitzant com a patrons les espècies més habituals: la *G. robusta* o la *G. "Poorinda Royal Mantle"*. Altres patrons utilitzats són la *G. shiressii*, la *G. banksii*, la *G. "Poorinda Peter"* i la *G. hookeriana*. Els tipus d'empelts esmentats són els de clivella i d'aproximació.

Los esquejes, de talón o convencionales, tienen entre siete y diez centímetros de longitud, son hormonados, sometidos a lesiones basales e insertados en un sustrato tipo de enraizamiento para ericáceas de la mitad a dos terceras partes de su longitud. Una buena época es la primavera, hacia Mayo. En esta época el enraizamiento puede tener lugar en unos dos meses.

El injerto puede realizarse empleando como patrones los más habituales como son *G. robusta* o *G. "Poorinda Royal Mantle"*. Otros patrones utilizados son *G. shiressii*, *G. banksii* *G. "Poorinda Peter"* y *G. hookeriana*. Los tipos de injerto citados son los de hendidura y aproximación.

Cuttings are between seven and ten centimetres long. Treating with a "root promoting" hormone and wounding the lower stem by removing a sliver of bark improves success rate. The cuttings have to be buried about 1/2 or 2/3 their height in a rooting media for ericaceous plants. The best season is in spring, especially in May. Roots will appear in two-months time.

The most commonly used rootstocks are Grevillea robusta or G. "Poorinda Royal Mantle". Other used rootstocks are G. Shiressii, G. Banksii, G. "Poorinda Peter" and G. hookeriana. The type of grafting used are cleft grafting and whip grafting.

GREVILLEA 'Pink Lady'

GREVILLEA 'Clearview David'

GREVILLEA 'Coastal Dawn'

'Clearview David'

Híbrid entre la *G. rosmarinifolia* i la *G. lavanduacea*. De port arrodonit i ramificat; perenne amb fulles de color verd fosc punxagudes. Floreix a l'hivern i primavera, amb gran quantitat de flors vermelloses. Alçada: fins a 2 m. Amplada: d'1 m o més. Temperatura -7, zona 9. Sempre a ple sol. Resistent a la sequetat, la salinitat i la brisa marina. Es pot utilitzar per a tanques.

'Coastal Dawn'

Varietat empeltada sobre *Grevillea robusta*. Arbust perennifoli de port arrodonit i ramificat amb fulles de color verd grisós i toment gris al revers. L'època de floració va de la tardor a la primavera, amb flors tipus brotxa de color rosa. Alçada: fins a 3 m. Amplada: 2 m. Temperatura -4, zona 9. A ple sol, molt resistent a la sequedad, creix ràpidament i es pot utilitzar com a flor tallada.

'Clearview David'

Híbrido entre *G. rosmarinifolia* x *G. lavanduacea*. De porte redondeado y ramificado; perenne con hojas verdes oscuras puntiagudas. Florecen en invierno y primavera, con flores rojizas en grandes cantidades. Altura: hasta 2 m. Anchura: de 1 m o más. Temperatura -7, zona 9. Siempre a pleno sol. Resistente a la sequedad, salinidad y la brisa marina. Se puede utilizar para hacer vallas.

'Coastal Dawn'

Variedad injertada sobre *Grevillea robusta*. Arbusto perennifolio de porte redondeado y ramificado con hojas verdes grisáceo con tomento gris al envés. La época de floración es otoño hasta la primavera con flores tipo brocha de color rosa. Altura: hasta 3 m. Anchura: 2 m. Temperatura -4, zona 9. A pleno sol, muy resistente a la sequedad, de rápido crecimiento y sus tallos se pueden utilizar para flor cortada.

'Clearview David'

Hybrid between *G. rosmarinifolia* and *G. lavanduacea*. Round and branched shape, perennial shrub. Dark green sharp-pointed leaves. Profuse flowering from winter to spring with reddish flowers. Height: Up to 2 m. Width: 1 m or more. Temperature -7, zone 9. Always in full sunlight. Dryness, salinity and breeze resistant. Suitable for fences.

'Coastal Dawn'

Grafting onto *Grevillea robusta*. Round and branched shape, perennial shrub. Greyish-green leaves and greyish hairs on the underside surface. Flowering from autumn to spring with pink brush shape inflorescences. Height: Up to 3 m. Width: 2 m. Temperature -4, zone 9. Full sunlight. Dryness high resistant, quick growth. Suitable as cut flowers.

Zona 9
Zone 9

GREVILLEA 'Coastal Sunset'

GREVILLEA 'Golden Yul-lo'

'Coastal Sunset'

Varietat empeltada sobre Grevillea robusta. Híbrid entre la G. banksii i la G. Golden Yul-lo. Arbust perennifoli de port arrodonit, ramificat amb fulles verdes grisoses i toment gris al revers. L'època de floració és de la tardor a la primavera, amb flors tipus brotxa de color taronja. Alçada: fins a 3 m. Amplada: 2 m. Temperatura -4, zona 9 i a ple sol. Molt resistent a la sequedad, creix ràpidament i es pot utilitzar com a flor tallada.

'Golden Yul-lo'

Varietat empeltada sobre Grevillea robusta. Híbrid entre la G. Sandra Gordon-F2. Arbust perennifoli de port arrodonit, ramificat, amb fulles verdes grisoses i toment gris al revers. L'època de floració és de la tardor a la primavera, amb flors tipus brotxa de color groc. Alçada: fins a 3 m. Amplada: 2 m. Temperatura -4, zona 9 i a ple sol. Molt resistent a la sequedad, la salinitat i la brisa marina. Creix ràpidament i es pot utilitzar com a flor tallada.

'Coastal Sunset'

Variedad injertada sobre Grevillea robusta. Híbrido entre G. banksii x G. 'Golden Yul-lo'. Arbusto perennifolio de porte redondeado, ramificado con hojas verdes grisáceas y con tomento gris al envés. La época de floración es del otoño hasta la primavera, con flores tipo brocha de color naranja. Altura: hasta 3 m. Anchura: 2 m. Temperatura -4, zona 9 y a pleno sol. Muy resistente a la sequedad de rápido crecimiento y sus tallos se pueden utilizar para flor cortada.

'Golden Yul-lo'

Variedad injertada sobre Grevillea robusta. Híbrido entre G. 'Sandra Gordon'-F2. Arbusto perennifolio de porte redondeado, ramificado con hojas verdes grisáceas con tomento gris al envés. La época de floración es otoño hasta la primavera, con flores tipo brocha de color amarillo. Altura: hasta 3 m. Anchura: 2 m. Temperatura -4, zona 9 y a pleno sol. Muy resistente a la sequedad, salinidad y la brisa marina. Rápido crecimiento y sus tallos se pueden utilizar para flor cortada.

'Coastal Sunset'

Grafting onto Grevillea robusta. Hybrid between G. banksii and G. 'Golden Yul-lo'. Round and branched shape, perennial shrub. Greyish-green leaves and greyish hairs on the underside surface. Flowering from autumn to spring with orange brush shape inflorescences. Height: Up to 3 m. Width: 2 m. Temperature -4, zone 9. Full sunlight. Dryness high resistant, quick growth. Suitable as cut flowers.

'Golden Yul-lo'

Grafting onto Grevillea robusta. Hybrid between G. 'Sandra Gordon'- F2. Round and branched shape, perennial shrub. Greyish-green leaves and greyish hairs on the underside surface. Flowering from autumn to spring with yellow brush shape inflorescences. Height: Up to 3 m. Width: 2 m. Temperature -4, zone 9. Full sunlight. Dryness, salinity and breeze high resistant. Quick growth. Suitable as cut flowers.

GREVILLEA 'Honey Gem'

GREVILLEA johnsonii

'Honey Gem'

Híbrid entre la *G. banksii* i la *G. pteridifolia*. Arbust perennifoli de port dret amb fulles de color verd clar, flors tipus brotxa de color taronja-groc daurat que floreix tot l'any. Alçada: fins a 4 m. Amplada: 2 m o més. Temperatura -4, zona 9. A ple sol, resistent a la sequedad i desenvolupament ràpid.

Johnsonii

Origen: Est d'Austràlia. De port arrodonit, ramificat, perenne, amb fulles fines i allargades verd fosc. La floració comença a l'hivern i dura fins a la primavera, amb flors de color rosa clar que es troben al llarg de la tija. Alçada: fins a 2 m. Amplada: 2 m. Temperatura -5, zona 9. A ple sol, molt resistent a la sequedad. Les tiges es poden utilitzar per a flor tallada.

'Honey Gem'

Híbrido entre *G. banksii* x *G. pteridifolia*. Arbusto perennifolio de porte erguido con hojas verde claro, las flores tipo brocha de color naranja-amarillo dorado y florecen todo el año. Altura: hasta 4 m. Anchura: 2 m o más. Temperatura -4, zona 9. A pleno sol, resistente a la sequedad y rápido desarrollo.

Johnsonii

Origen Este de Australia. De porte redondeado, ramificado, perenne con hojas finas y alargadas verdes oscuras. La floración empieza en invierno hasta la primavera, con flores rosa claro y se encuentran a lo largo del tallo. Altura: hasta 2 m. Anchura: 2 m. Temperatura -5, zona 9. A pleno sol, muy resistente a la sequedad. Los tallos se pueden utilizar para flor cortada.

'Honey Gem'

Hybrid between *G. banksii* and *G. Pteridifolia*. Perennial erect shrub, light green leaves and golden orange-yellow brush shape inflorescences that can be seen at most times of the year. Height: Up to 4 m. Width: 2 m or more. Temperature -4, zone 9. Full sunlight, dryness resistant and quick development.

Johnsonii

Origin: East Australia. Round and branched shape, perennial shrub. Long thin dark green leaves. Flowering from winter to spring with light pink toothbrush inflorescences. Height: Up to 2 m. Width: 2 m. Temperature -5, zone 9. Full sunlight. Dryness high resistant. Suitable as cut flowers.

Zona 9
Zone 9

GREVILLEA lanigera 'Mount Tamboritha'

GREVILLEA 'Mason's Hybrid'

Lanigera 'Mount Tamboritha'

Origen: Est d'Austràlia. Arbust perenne de port entapissant, de fulles petites, carnoses i de color verd fosc. Floreix a l'hivern i a la primavera. Les flors són de color rosa i es formen a l'àpex de les tiges, principalment a l'hivern. Alçada: 30 cm. Amplada: 80/100 cm. Temperatura -6, zona 9. Prefereix sol però tolera mitja ombra. Resistent a la sequedad, la salinitat i la brisa marina.

'Mason's Hybrid'

Híbrid de la *G. banksii* i la *G. bipinnatifida*. Arbust perennifoli de port arrodonit i ramificat amb fulles coriàcies de color verd clar. Floreix tot l'any i fa flors de color taronja clar, excepte en terreny sec. Alçada: 1 m. Amplada: 1,25/1,50 m. Temperatura -3, zona 9. A ple sol, molt resistent a la sequedad.

Lanigera 'Mount Tamboritha'

Origen Este de Australia. Arbusto perenne de porte rastrero, las hojas son pequeñas, carnosas verde oscuro. Florece en invierno y primavera. Las flores son rosas y se forman en el ápice de los tallos, principalmente en invierno. Altura: 30 cm. Anchura: 80/100 cm. Temperatura -6, zona 9. Prefiere sol pero tolera media sombra. Resistente a la sequedad, salinidad y la brisa marina.

'Mason's Hybrid'

Híbrido *G. banksii* x *G. bipinnatifida*. Arbusto perennifolio de porte redondeado y ramificado con hojas coriáceas verde claro. Florece todo el año con flores naranja claro pero no en terreno seco. Altura: 1 m. Anchura: 1,25/1,50 m. Temperatura -3, zona 9. A pleno sol, muy resistente a la sequedad.

Lanigera 'Mount Tamboritha'

Origin: East Australia. Prostrate perennial shrub. Small hairy dark green leaves. Flowering from winter to spring with pink flowers on the top of the stem. Height: 30 cm. Width: 80/100 cm. Temperature -6, zone 9. Prefers sun but tolerates semi-shade. Dryness, salinity and breeze resistant.

'Mason's Hybrid'

*Hybrid between *G. banksii* and *G. bipinnatifida*. Round and branched shape, perennial shrub. Coriaceous light green leaves. Flowering throughout the year with light orange flowers except in dry soils. Height: 1 m. Width: 1.25/1.50 m. Temperature -3, zone 9. Full sunlight. Dryness high resistant.*

GREVILLEA 'Misty Pink'

GREVILLEA 'Misty Red'

'Misty Pink'

Híbrid de la *G. sessilis* i la *G. banksii*. Arbust perennifoli de port arrodonit i ramificat de fulles grisoses i flors rosa clar. Floració tot l'any, excepte en terreny sec. Alçada: fins a 3 m. Amplada: 2 m. Temperatura -4, zona 9. A ple sol, molt resistent a la sequedad. Creix ràpidament i les tiges poden utilitzar-se per a flor tallada.

'Misty Red'

Híbrid de la *G. sessilis* i la *G. banksii*. Arbust perennifoli de port arrodonit i ramificat, amb fulles grisoses. Floreix tot l'any, excepte en terreny sec. Alçada: 3 m. Amplada: 2 m. Temperatura -4, zona 9. A ple sol, molt resistent a la sequedad. Creix ràpidament i les tiges es poden utilitzar per a flor tallada.

'Misty Pink'

Híbrido *G. sessilis* x *G. banksii*. Arbusto perennifolio de porte redondeado y ramificado de hojas grisáceas. Floración todo el año, pero no en terreno seco y con flores rosa claro. Altura: hasta 3 m. Anchura: 2 m. Temperatura -4, zona 9. A pleno sol, muy resistente a la sequedad. Rápido crecimiento y los tallos se pueden utilizar para flor cortada.

'Misty Red'

Híbrido *G. sessilis* x *G. banksii*. Arbusto perennifolio de porte redondeada y ramificado de hojas grisáceas. Floración todo el año, pero no en terreno seco. Altura: 3 m. Anchura: 2 m. Temperatura -4, zona 9. A pleno sol, muy resistente a la sequedad. Rápido crecimiento y los tallos se pueden utilizar para flor cortada.

'Misty Pink'

Hybrid between *G. sessilis* and *G. banksii*. Round and branched shape, perennial shrub. Greyish leaves and light rose flowers. Flowering throughout the year except in dry soils. Height: Up to 3 m. Width: 2 m. Temperature -4, zone 9. Full sunlight. Dryness high resistant. Quick growth. Suitable as cut flowers.

'Misty Red'

Hybrid between *G. sessilis* and *G. banksii*. Round and branched shape, perennial shrub. Greyish leaves. Flowering throughout the year except in dry soils. Height: 3 m. Width: 2 m. Temperature -4, zone 9. Full sunlight. Dryness high resistant. Quick growth. Suitable as cut flowers.

 Zona 9
 Zone 9

GREVILLEA olivacea

GREVILLEA 'Pink Lady'

Olivacea

Origen: Oest d'Austràlia. Arbust perennifoli de port arrodonit i ramificat amb fulles verd clar. Floreix a l'hivern i la primavera amb flors de color taronja clar. Alçada: 3 m. Amplada: 2 m. Temperatura -4, zona 9. Prefereix sol però tolera la mitja ombra. Resistent a la sequedad, la salinitat i la brisa marina. Suporta sòls alcalins i calcaris. S'utilitza per fer tanques.

'Pink Lady'

Híbrid de la *G. juniperina* i la *G. rosmarinifolia*. Arbust perennifoli de forma entapissant amb fulles de color verd fosc. Floreix a l'hivern, primavera i estiu amb flors de color rosa clar. Alçada: 30 cm. Amplada: 1 m. Temperatura -5, zona 9. Prefereix sol però tolera la mitja ombra. És molt resistent a la sequedad.

Olivacea

Origen, Oeste Australia. Arbusto perennifolio de porte redondeado y ramificado con hojas verde claro. Época de floración invierno y primavera con flores naranja claro. Altura: 3 m. Anchura: 2 m. Temperatura -4, zona 9. Prefiere sol pero tolera media sombra, resistente a la sequedad, salinidad y la brisa marina. Soporta suelos alcalinos y calcáreos. Se utiliza para hacer vallas.

'Pink Lady'

Híbrido *G. juniperina* x *G. rosmarinifolia*. Arbusto perennifolio de forma rastrera con hojas verde oscuro. Época de floración en invierno, primavera y verano con flores rosa claro. Altura: 30 cm. Anchura: 1 m. Temperatura -5, zona 9. Prefiere sol pero tolera media sombra, muy resistente a la sequedad.

Olivacea

Origin: West Australia. Round and branched shape, perennial shrub. Light green leaves. Flowering from winter to spring with light orange flowers. Height: 3m. Width: 2 m. Temperature -4, zone 9. Prefers sun, but tolerates semi-shade. Dryness, salinity and breeze high resistant. Tolerates alkaline and calcareous soils. Suitable for fences.

'Pink Lady'

*Hybrid between *G. juniperina* and *G. rosmarinifolia*. Prostrate perennial shrub. Dark green leaves. Flowering from winter to summer with light pink flowers. Height: 30 cm. Width: 1m. Temperature -5, zone 9. Prefers sun but tolerates semi-shade. Dryness high resistant.*

GREVILLEA 'Robyn Gordon'

GREVILLEA 'Sandra Gordon'

'Robyn Gordon'

Varietat empeltada sobre la *G. robusta*. Híbrid de la *G. banksii* i la *G. bipinnatifida*. Arbust perennifoli de port arrodonit i ramificat amb fulles coriàcies de color verd clar. Les flors són grans, de tipus brotxa i de color rosa vermellós que floreixen durant tot l'any. Alçada: 1 m. Amplada: 1,5 m. Temperatura -3, zona 9. A ple sol, molt resistent a la sequedad. Produceix gran quantitat de néctar i per aquest motiu és atractiva als ocells. Adequada per florir en test.

'Sandra Gordon'

Híbrid de la *G. sessilis* i la *G. pteridifolia*. Arbust perennifoli de port dret amb fulles de color verd clar. Les flors tipus brotxa de color groc floreixen a l'hivern i a la primavera. Alçada: 3 m. Amplada: 2 m. Temperatura -4, zona 9. A ple sol, molt resistent a la sequedad.

'Robyn Gordon'

Variedad injertada sobre *G. robusta*. Híbrido *G. banksii* x *G. bipinnatifida*. Arbusto perennifolio de porte redondeado y ramificado con hojas coriáceas verde claro. Las flores son grandes, tipo brocha de color rosa-rojiza y florecen durante todo el año. Altura: 1 m. Anchura de 1,5 m. Temperatura -3, zona 9. A pleno sol, muy resistente a la sequedad. Producen gran cantidad de néctar y por ello son atractivas para pájaros. Apropiadas para florecer en maceta.

'Sandra Gordon'

Híbrido *G. sessilis* x *G. pteridifolia*. Arbusto perennifolio de porte erguido con hojas verde claro. Las flores tipo brocha de color amarillo florecen en invierno hasta la primavera. Altura: 3 m. Anchura: 2 m. Temperatura -4, zona 9. A pleno sol, muy resistente a la sequedad.

'Robyn Gordon'

Grafting onto G. robusta. Hybrid between G. banksii and G. bipinnatifida. Round and branched shape, perennial shrub. Light-green coriaceous leaves. Flowering throughout the year with large reddish-pink flowers, brush shape inflorescences. Height: 1 m. Width: 1.5 m. Temperature -3, zone 9. Full sunlight. Dryness high resistant. Attractive to nectar feeding birds. Suitable for blooming in flowerpot.

'Sandra Gordon'

Hybrid between G. sessilis and G. pteridifolia. Erect perennial shrub. Light green leaves. Flowering from winter to spring with yellow brush shape inflorescences. Height: 3 m. Width: 2 m. Temperature -4, zone 9. Full sunlight. Dryness high resistant.

Zona 9
Zone 9

GREVILLEA 'Scarlet Sprite'

GREVILLEA x semperflorens

'Scarlet Sprite'

Origen: Est d'Austràlia. Arbust perennifoli de port arrodonit i ramificat amb fulles verd fosc. Floreix de la tardor a la primavera amb flors tipus aranya de color vermell rosat. Alçada: 1 m. Amplada: 1,50 m. Temperatura -6, zona 9. A ple sol, molt resistent a la sequedad, la salinitat i la brisa marina.

X semperflorens

Híbrid de la G. thelemanniana i la G. juniperina. Arbust perennifoli arrodonit, ramificat, amb fulles de color verd fosc. Floreix d'hivern a primavera amb flors de color rosa i grogues. Alçada: 1,50 m. Amplada: 1,50 m. Temperatura -10, zona 8. A ple sol, molt resistent a la sequedad.

'Scarlet Sprite'

Origen, Este de Australia. Arbusto perennifolio de porte redondeado y ramificado con hojas verde oscuro. La época de floración de otoño a primavera con flores tipo araña de color rojo-rosácea. Altura: 1 m. Anchura: 1,50 m. Temperatura -6, zona 9. A pleno sol, muy resistente a la sequedad, salinidad y la brisa marina.

X semperflorens

G. thelemanniana x G. juniperina. Arbusto perennifolio redondeado, ramificado con hojas verde oscuro. La época de floración de invierno a primavera con flores rosa/amarillas. Altura: 1,50 m. Anchura: 1,50 m. Temperatura -10, zona 8. A pleno sol, muy resistente a la sequedad.

'Scarlet Sprite'

Origin: East Australia. Round and branched shape, perennial shrub. Dark green leaves. Flowering from autumn to spring with pinkish-red spider inflorescences. Height: 1 m. Width: 1.50 m. Temperature -6, zone 9. Full sunlight. Dryness, salinity and breeze high resistant.

X semperflorens

Hybrid between G. thelemanniana and G. juniperina. Round and branched shape, perennial shrub. Dark green leaves. Flowering from winter to spring with pink and yellow flowers. Height: 1.50 m. Width: 1.50 m. Temperature-10, zone 8. Full sunlight. Dryness high resistant.

GREVILLEA 'Spiderman'

GREVILLEA 'Wimpara Gem'

'Spiderman'

Arbust perennifoli de port dret amb fulles verd fosc. Les flors de tipus brotxa de color groc pàl·lid floreixen a l'hivern i primavera. Alçada: 3 m. Amplada: 2 m. Temperatura -3, zona 9. A ple sol, molt resistent a la sequedad. Aquesta varietat és apropiada per a flor tallada.

'Wimpara Gem'

Híbrid de la *G. olivacea* i la *G. thelemanniana*. Arbust perennifoli de port arrodonit, ramificat i amb fulles grises/verdosas. Floreix a l'hivern i primavera amb flors vermelles. Alçada: 2 m. Amplada: 1,50 m. Temperatura -6, zona 9. A ple sol, molt resistent a la sequedad, la salinitat i a la brisa marina. Suporta sòls alcalins i calcaris. Es pot utilitzar per fer tanques.

'Spiderman'

Arbusto perennifolio de porte erguido con hojas verde claro. Las flores tipo brocha de color amarillo pálido florecen en invierno y primavera. Altura: 3 m. Anchura: 2 m. Temperatura -3, zona 9. A pleno sol, muy resistente a la sequedad. Esta variedad es apropiada para flor cortada.

'Wimpara Gem'

Híbrido *G. olivacea* x *G. thelemanniana*. Arbusto perennifolio de porte redondeado, ramificado con hojas grises/verdosas. La época de floración en invierno y primavera con flores rojas. Altura: 2 m. Anchura: 1,50 m. Temperatura -6, zona 9. A pleno sol, muy resistente a la sequedad, salinidad y a la brisa marina. Soporta suelos alcalinos y calcáreos. Se puede utilizar para hacer vallas.

'Spiderman'

Erect perennial shrub. Dark green leaves. Flowering from winter to spring with pale yellow brush shape inflorescences. Height: 3 m. Width: 2 m. Temperature -3, zone 9. Full sunlight. Dryness high resistant. Suitable as cut flowers.

'Wimpara Gem'

Hybrid between *G. olivacea* and *G. thelemanniana*. Round and branched shape, perennial shrub. Greyish-green leaves. Flowering from winter to spring with red flowers. Height: 2 m. Width: 1.5 m. Temperature -6, zone 9. Full sunlight. Dryness, salinity and breeze high resistant. Tolerates alkaline and calcareous soils. Suitable for fences.

Zona 9
Zone 9

GREVILLEA 'Scarlet Sprite'

El decàleg de la Grevíl·lea

Planti les Grevíl·lees a ple sol. L'ombra fa que creixin menys compactes i la floració se'n ressent.

A les Grevíl·lees els agrada el vent. Els llocs airejats i oberts els són beneficiosos.

Eviti els bassals o la retenció excessiva d'aigua al terra. Planti-la en sòls ben drenats de manera natural o bé en monticles o pendents.

No cobreixi mai el punt d'empelt si n'hi ha.

Planti-la preferiblement a la tardor.

Col·loqui les plantes espaiades, tenint en compte l'hàbit de creixement i el desenvolupament potencial en cultiu. Tingui tendència a fer marcs de plantació amplis.

Regui-la, si és possible, el primer o els dos primers anys, amb regs abundants i espaiats. Construeixi, en el moment de la plantació, un escossell proporcionat.

No utilitzi fertilitzants minerals de cap tipus, en especial amb fòsfor. Els productes orgànics, de procedència vegetal preferentment, es comporten com a fertilitzants d'alliberació lenta naturals i són útils.

Podi-la després de la floració escurçant els brots que han florit durant l'any. No la talli mai sobre fusta nua.

Col·loqui les Grevíl·lees al jardí de manera que li sigui còmode seguir les recomanacions anteriors: fora de l'abast del reg automàtic de la gespa, separades de les altres plantes de jardí que necessiten més fertilitzants, lluny d'arbres de creixement ràpid que li puguin fer ombra, etc.

El decálogo Grevillea

Plante sus Grevilleas a pleno sol. La sombra hace que crezcan menos compactas y la floración se resiente.

Las Grevilleas no temen el viento. Las situaciones aireadas y despejadas las beneficijan.

Evite el encaramiento o la retención excesiva de agua en el suelo. Plante en suelos bien drenados de forma natural o bien en montículos o pendientes.

No cubra nunca el punto de injerto en el caso de existir.

Plante preferiblemente en otoño.

Espacie las plantas considerando su hábito de crecimiento y su desarrollo potencial en cultivo. Tienda a marcos de plantación amplios.

Riegue, si le es posible, el primer o los dos primeros años, con riegos profundos (abundantes) y espaciados. Construya, en el momento de la plantación un alcorque proporcionado.

No aplique fertilizantes minerales de ningún tipo, en especial con fósforo. Los productos orgánicos, de procedencia vegetal preferentemente, se comportan como fertilizantes de liberación lenta naturales y son útiles.

Pode tras la floración acortando los brotes que han florecido en el año en curso. No corte sobre madera desnuda nunca.

Ubique sus Grevilleas en el jardín de manera que le resulte cómodo cumplir con las recomendaciones anteriores: fuera del alcance del riego automatizado del césped, separadas de otras plantas de jardín con mayores necesidades de fertilización, lejos de árboles de crecimiento rápido causantes de sombreo, etc.

Basic guidelines for Grevilleas

Plant your Grevilleas in full sunlight. Shade will make them grow less compact and flowering will notice the effects.

Grevilleas like wind. They will perform better in ventilated and open air ambience.

Avoid puddles and flooded soils. Plant them in naturally well-drained soils or in mounds or slopes.

If there is any grafting point, never cover it over.

Plant them in autumn.

Leave enough distance between plants, respect their growth habits and their potential development in cultivation. Tend to make spacious plantation frames.

If possible, water them during the first year or the first and second year after sowing with generous but not frequent watering. When planting, build a well-proportioned pit.

Do not use mineral fertilisers at all, specially phosphorus. Organic products, preferably those of vegetal origin, are useful because they behave like slow-release fertilisers.

Prune after flowering by cutting the already flowered buds. Never cut on naked wood.

Display the Grevilleas in the garden so that you can follow the above recommendations. They must be out of reach of the automatic watering system, separated from the plants that need fertilisers, far from the fast-growing trees that could give shade, etc.

Carretera NII, km. 650, 800 · Apt. correus 88
08392 Sant Andreu de Llavaneres (Barcelona)

Tel. 93 795 21 39 · Fax 93 795 29 00

e-mail: asala@salagraupera.com · www.salagraupera.com